

Loppuraportti

Imatran kaupungin aurinkopuistojen DNSH-selvitykset, VN/12264/2023

1. Tiivistelmä

Hankkeen tavoitteena oli toteuttaa ympäristöministeriön 31.1.2023 myöntämän hankkeen (Imatran kaupungin aurinkopuistojen yleis- ja asemakaavoitus, VN/28163/2022) kaavoituskohteisiin liittyvät DNSH-selvitykset. Em. hankkeessa tehty aurinkoselvitys valmistui 10.4.2024. Selvityksen pohjalta valittiin kaksi aluetta, Ojala ja Saarlampi, joiden arvioitiin olevan jatkon kannalta aurinkoenergian tuotantoon parhaiten soveltuvia kohteita.

Tarkempien DNSH-selvitysten ja päästövähennyslaskelmien laadinta aloitettiin konsulttityönä elokuussa 2024 ja työ valmistui loppuvuodesta 2024.

2. Hankkeen tausta ja tavoitteet

Alkuperäisen hankesuunnitelman mukaisesti avustuksella oli tavoite toteuttaa ympäristöministeriön 31.1.2023 myöntämän hankkeen (Imatran kaupungin aurinkopuistojen yleis- ja asemakaavoitus, VN/28163/2022) kaavoituskohteisiin liittyvät DNSH-selvitykset.

Avustus mahdollisti VN/28163/2022 avustuspäätöksessä vaadittujen selvitysten tekemisen.

Selvitysten suunniteltiin etenevän samassa tahdissa jo avustusta myönnetyn hankkeen kaavaprosessien kanssa siten, että selvitykset valmistuvat kaavojen valmistumisen yhteydessä viimeistään 11/2024, kun maankäytön rajaehdot ovat selvillä ja kaikki investointihankkeen vaikutukset pystytään määrittämään.

Kaavaprosessit eivät kuitenkaan edenneet alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti ja kaavojen valmisteluun tähdännyt hanke toteutui merkittävästi suunniteltua suppeampana. Tästä syystä hankkeelle tehtiin muutoshakemus ja muutospäätöksen pohjalta DNSH-selvitysten ja päästövähennyslaskelmien kohteeksi valittiin kaksi aluetta, Ojala ja Saarlampi, joiden arvioitiin olevan jatkon kannalta aurinkoenergian tuotantoon parhaiten soveltuvia kohteita.

3. Hankkeen osapuolet ja toteutus

Hanke toteutettiin Imatran kaupungin toimesta yhteistyössä Gaia Consulting Oy:n kanssa. Hankkeelle tarkempaan tarkasteluun valitut alueet poimittiin Rambollin vuonna 2024 tekemän aurinkopuistoselvityksen perusteella.

4. Hankkeen tulokset

Hankkeen tavoitteiden ja suunniteltujen tulosten toteutuminen

Alkuperäisen hankesuunnitelman mukaisesti avustuksella oli tavoite toteuttaa ympäristöministeriön 31.1.2023 myöntämän hankkeen (Imatran kaupungin aurinkopuistojen yleis- ja asemakaavoitus, VN/28163/2022) kaavoituskohteisiin liittyvät DNSH-selvitykset.

Selvitysten suunniteltiin etenevän samassa tahdissa jo avustusta myönnetyn hankkeen kaavaprosessien kanssa siten, että selvitykset valmistuvat kaavojen valmistumisen

yhteydessä viimeistään 11/2024, kun maankäytön rajaehdot ovat selvillä ja kaikki investointihankkeen vaikutukset pystytään määrittämään.

Kaavaprosessit eivät kuitenkaan edenneet alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti ja kaavojen valmisteluun tähdännyt hanke toteutui merkittävästi suunniteltua suppeampana. Tästä syystä hankkeelle tehtiin muutoshakemus ja muutospäätöksen pohjalta DNSH-selvitysten ja päästövähennemälaskelmien kohteeksi valittiin kaksi aluetta, Ojala ja Saarlampi, joiden arvioitiin olevan jatkon kannalta aurinkoenergian tuotantoon parhaiten soveltuvia kohteita.

Selvitys laadittiin konsulttityönä ja se valmistui loppuvuodesta 2024.

Poikkeamat verrattuna suunnitelmiin ja poikkeamien syyt

Kaavaprosessit eivät edenneet alkuperäisten suunnitelmien mukaisesti ja kaavojen valmisteluun tähdännyt hanke VN/28163/2022 toteutui merkittävästi suunniteltua suppeampana mm. useiden henkilömuutosten takia. Tästä syystä hankkeelle tehtiin muutoshakemus ja muutospäätöksen pohjalta tarkempien DNSH-selvitysten ja päästövähennemälaskelmien kohteeksi valittiin kaksi aluetta, Ojala ja Saarlampi, joiden arvioitiin olevan jatkon kannalta aurinkoenergian tuotantoon parhaiten soveltuvia kohteita.

Mahdolliset ehdotukset hankkeen tulosten laajempaan hyödyntämiseen

DNSH-selvitys luo koonnin sijoitettavan toiminnan mahdollisista haitallisista vaikutuksista ja sitä voidaan kaavoituksessa hyödyntää esimerkiksi tuotantolaitoksen tarkempaa sijoittamista koskevan päätöksenteon tukena.

Liite

Loppuraportti

4. Hankkeen vaikuttavuus

Hankkeen vaikutukset vihreän siirtymän investointihankkeen/-hankkeiden toteutumiselle

DNSH-selvitys loi koonnin sijoitettavan toiminnan mahdollisista haitallisista vaikutuksista ja sitä voidaan kaavoituksessa hyödyntää esimerkiksi tuotantolaitoksen tarkempaa sijoittamista koskevan päätöksenteon tukena.

5. Talousraportti

Budjetin ja rahoitussuunnitelman toteutuminen ja mahdolliset esiin nousseet ongelmat

Hankkeen kustannusarvio toteutui lähes suunnitelman mukaisesti. Raportoinnin kirjoitushetkellä tilintarkastuskulut eivät olleet vielä selvillä.

Kustannusarvion toteuma:

KUSTANNUSARVION TOTEUMA					
Palkka ja henkilöstösivukulut		B	TOTEUMA 2023	TOTEUMA 2024	JÄLJELLÄ
	Projektipäällikkö	6 000,00	0	5 074,48	925,52
Ulkopuoliset palvelut					
	DNSH-selvitykset	18 000,00	0	19 990,00	- 1 990,00
Yleiskustannukset					
	Tilintarkastus	2 000,00	0	-	2 000,00
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ		26 000,00	0	25 064,48	935,52

Rahoitussuunnitelman toteuma:

RAHOITUSSUUNNITELMAN TOTEUMA					
		B	TOTEUMA 2023	TOTEUMA 2024	JÄLJELLÄ
Saatu avustus 70 %		18 200,00	-	17 545,14	654,86
Omarahoitusosuus 30 %		7 800,00	-	7 519,34	280,66
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ		26 000,00	-	25 064,48	935,52

Liitteet:

Maksatushakemus, tuntikirjanpito ja kirjanpitäjän lausunto

6. Suositukset tulevia hankkeita varten

Esiin nousseet mahdollisia jatkohankkeita koskevat ideat ja tarpeet

Sähkön kysyntä tulee nykyennusteiden mukaan kasvamaan merkittävästi yhteiskunnan sähköistyessä. Tästä johtuen uusiutuvan energian tuotantoa tullaan tarvitsemaan kattamaan kasvava kysyntä riippumatta siitä, korvaako uusi tuotanto suoraan päästöintensiivisempiä energiantuotannon muotoja. Aurinkovoiman kestävä tuotannon kannalta keskeistä on kuitenkin tarkastella aurinkovoimalan elinkaarenaikaisia ilmastovaikutuksia ja sitä, miten negatiivisia vaikutuksia voitaisiin tehokkaasti vähentää.

Mitä vastaavissa hankkeissa tulisi välttää, mitä suositellaan

Kaava-alueelle toteutettava DNSH-selvitys on nykyainsäädännön valossa vapaaehtoinen, eikä kaavoitukselle ole lainsäädännön puitteissa määritelty erillisiä DNSH-kriteereitä. Kaavoituksen ja maankäytön muutosten aiheuttamien haittojen ja niiden merkittävyyden arviointiin ei ole määrällisiä raja-arvoja.

DNSH-selvitys luo kuitenkin koonnin sijoitettavan toiminnan mahdollisista haitallisista vaikutuksista ja sitä voidaan kaavoituksessa hyödyntää esimerkiksi tuotantolaitoksen tarkempaa sijoittamista koskevan päätöksenteon tukena.